

Inhoud

Over Beth Moore	10
Begin hier	11
Eén	15
Twee	57
Drie	101
Vier	145
Vijf	195
Zes	245
Eindnoten	248
Invulpagina's met antwoorden	252
Vragen voor je eigen ontdekkingsreis	255

De ontdekkingsreis *begint hier*

Hallo reisgenoot!

Ik ben zo blij dat je meegaat op deze ontdekkingsreis. Graag vertel ik je alvast iets over wat je gaat meemaken, want ik ben er erg enthousiast over en kan niet wachten om je een voorproefje te geven. Wat je nu in handen hebt, is geen diepgaand bijbelstudieboek zoals ik ze eerder geschreven heb, bijvoorbeeld over David, Jakobus, of 1 en 2 Thessalonicenzen. *Ontdekkingsreis* wijkt af van mijn gebruikelijke benadering en dat heeft een heel belangrijke reden: ik bied je hier een ontdekkingsreis die helemaal gericht is op de Bijbel, en die opgezet is met de specifieke bedoeling dat je God heel persoonlijk leert kennen.

Je zult stilstaan bij diverse gedeelten in de Bijbel, focussend op gesprekken die je eigen dialoog met God kunnen aanwakkeren. Hoe kunnen wij, stervelingen, in gesprek zijn met een onzichtbare God? Wanneer Hij tot ons spreekt door zijn Woord, kunnen we leren te reageren. Zo wordt het lezen van de Bijbel getransformeerd tot iets wat God het liefst wil: dat je zó leest dat er een relatie ontstaat. Zelfs het meest eenvoudige antwoord naar God toe, kan een enorm verschil maken. 'Heer, ik vind dit vers verwarrend.' Of: 'God, help me mijn aandacht erbij te houden wanneer ik in de Bijbel lees.' 'Jezus, open mijn verstand zodat ik de Bijbel begrijp, net als U deed voor uw eerste discipelen' (zie Luk. 24:45). Als je vaker je eigen reactie formuleert, word je er steeds aan herinnerd dat bijbellezen niet in het luchtledige plaatsvindt. Integendeel, jij bent in de aanwezigheid van Degene die elk woord op die gewijde bladzijde geïnspireerd heeft. Wanneer omgang met God altijd een onderdeel is van het lezen in de Bijbel, verandert een saaie maaltijd in een feestmaal.

Een vraag is een uitstekende manier om een dialoog te bevorderen; daarom bevatten de schriftgedeelten die je elke dag tegenkomt, een of ander vraagstuk. Wanneer je die vraag in haar verband bekijkt, kun je gaan nadenken over je eigen antwoord. Als de vraag aan God gesteld wordt en je haar zelf ook wel had willen stellen, kom je tot het inzicht dat God zelden verontwaardigd is door een oprechte vraag.

Deze ontdekkingsreis gaat over jou en God. Mijn rol daarin bestaat uit twee delen: het kompas bepalen en de zoekopdracht aangeven. Het kompas heeft tot doel je een bepaalde richting uit te sturen in Gods Woord, zodat de zoekopdracht een dialoog op gang brengt. In het gedeelte van het kompas spreek ik jou aan. Zodra je echter bij de zoekopdracht aangekomen bent, trek ik me terug, want dan is het helemaal tussen God en jou persoonlijk. Wat je in die zoekopdracht aan het doen bent, is een bekend begrip: *bidden*. Mocht je al jaren worstelen met gebed, dan hoop ik van harte dat je zult ontdekken dat bidden boeiend is en vrucht draagt.

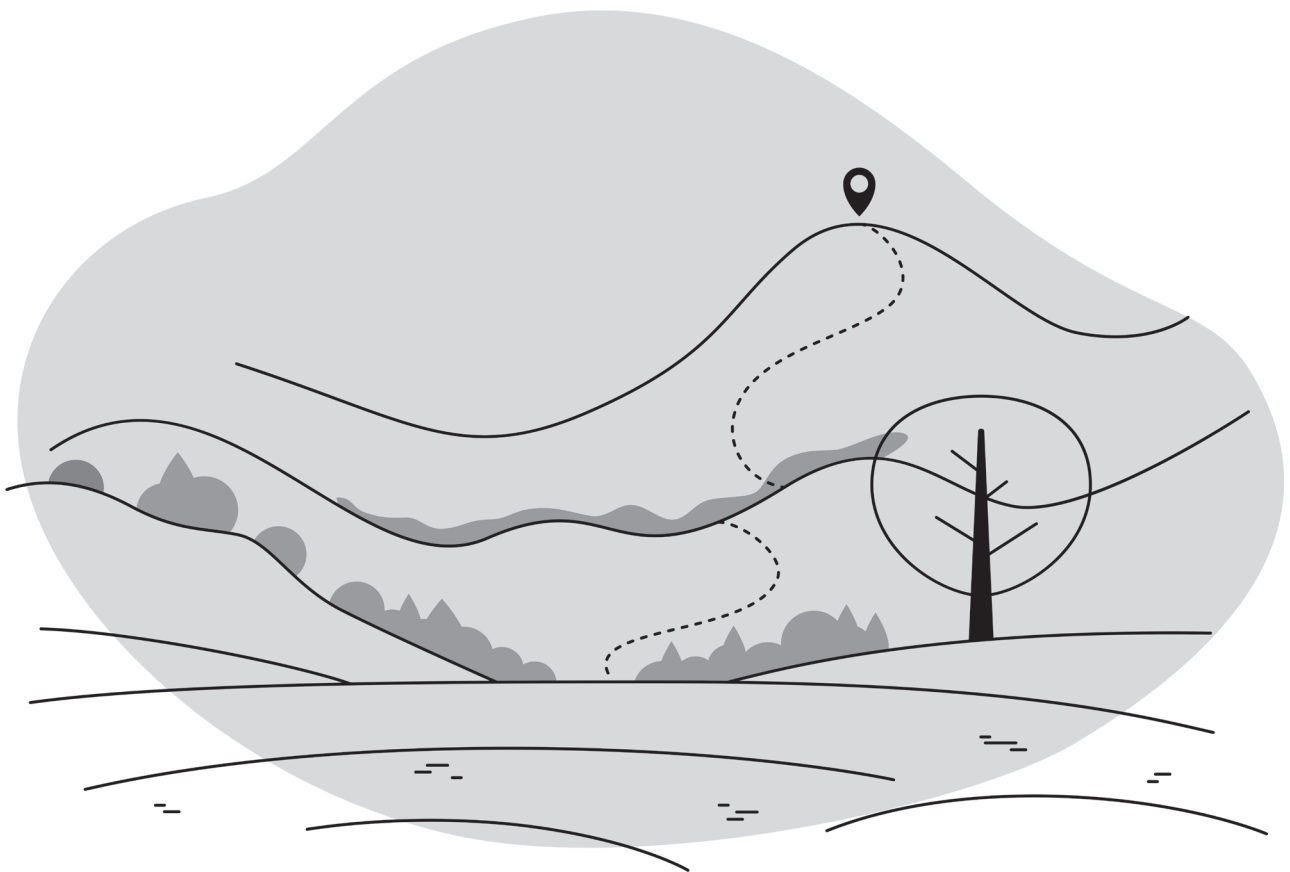
Hulp bij het ontwikkelen van een gebedsleven dat hen alert houdt, is de vraag die ik de afgelopen twee jaar het vaakst van vrouwen van alle leeftijden kreeg. Ze verlangen naar een gebedsleven waarin ze omgang met Christus hebben, zodat ze vrucht dragen in Hem. Deze bijbelstudie is het antwoord op die vraag. Dit zal bepaald niet het laatste woord zijn over gebed, want gebed is niet iets waarover we uitgeleerd raken. Het is mijn innige wens dat deze reis een vlammetje zal ontbranden en iedereen meer doet beseffen dat alle bezigheden op aarde in geen enkel opzicht kunnen tippen aan de tijd die je met Jezus doorbrengt. Hij is het echte leven.

Om het meeste profijt van deze studie te hebben, kun je dit werkboek combineren met de video's die we opgenomen hebben. De introductie (eerste videoles) en de afsluiting (zesde videoles) heb ik, zoals bij eerdere studies, tijdens een groepsbijeenkomst opgenomen. Bij de tweede, derde, vierde en vijfde videoles ben ik bewust een andere weg ingeslagen. Die lessen zijn korter en persoonlijker. Hopelijk kun je ze alle zes bekijken, maar als je er maar één zou kunnen zien, kies dan voor de introductie. Daar leg ik de bedoeling van *Ontdekkingsreis* veel uitgebreider uit dan ik in deze inleiding kan doen. Zo kun je een goed begin maken met deze reis. Het is bovendien een leuke les, en ik heb er niets op tegen wat plezier te hebben. Jij ook niet, hoop ik. Dat maakt je leven gemakkelijker.

Je zult nooit helemaal beseffen wat het voor mij betekent om een korte periode samen met jou op te lopen, tijdens jouw geloofswandel. Ik neem dat voorrecht niet licht op en kan niet bevatten dat God me zo veel genade geeft. God heeft zijn Woord gebruikt om mijn hele leven radicaal te veranderen en mijn denken op een ander spoor te zetten. Daarom zal ik er nooit moe van worden om mensen ertoe aan te zetten om bijbelstudie te doen. Het is mijn grootste passie om te zien dat mensen innig van God gaan houden, omdat ze Hem hebben leren kennen en vertrouwen door zijn Woord, dat met niets anders te vergelijken is. Ik bid dat Jezus jou op elke bladzijde ontmoet.

Met diepe genegenheid,
Beth Moore

Eén



Invulpagina les 1

Onze hoop en verwachting voor de reis die voor ons ligt:

- Zo veel stof doen opwaaien dat op zijn je wordt.
- Dat elke meer met ontwikkelt.

Ontdekkingsreis (Engels: quest)

1. a. een onderzoekscommissie (vaak naar doodsoorzaak)
b. nauwkeurig onderzoek
2. een handeling of gebeurtenis waarbij men zoekt:
 - a. iets, iets
 - b. een onderneming in de die meestal een reis inhoudt.¹

Verschillen die het begrip 'ontdekkingsreis' kunnen verhelderen:

- I. Een ontdekkingsreis is een
Reis: een handeling of gebeurtenis waarbij men zich van de naar de plek:²
- II. Bij een ontdekkingsreis koester je de dat je hebt.
Avontuur: een onderneming waaraan meestal en verbonden zijn.
- III. Een is geen als er geen zijn.

Lees Genesis 3:8-11, Johannes 1:35-39, Mattheüs 8:26 en Lukas 11:11-13.

Vijf

1. '.....?' (Gen. 3:9, BGT)
2. '.....?' (Gen. 3:11, NBV)
3. '.....?' (zie Joh. 1:39)
4. '.....?' (zie Matth. 8:26, BGT)
5. '.....?' (Luk. 11:13)

Lees Mattheüs 7:7-8 (NBV).

- (Vraag)
- (Zoek)
- (Klop)

- IV. Een op ontdekkingsreis is

Notities groepsbijeenkomst

A series of horizontal dotted lines for writing notes.



1.1

De route die voor je ligt op deze reis wordt gevormd door bochten, rechte lijnen, onderbrekingen en punten. Als je in de juiste volgorde met je vinger langs al die vormen zou gaan – bocht, rechte lijn, onderbreking, punt – dan zou je een routekaart creëren met wegen die uit vraagtekens bestaan. Tijdens deze ontdekkingsreis kun je daaraan zien dat je op het juiste spoor zit. Jouw reis begint namelijk met het besef dat een vraagteken niet inhoudt dat je op het verkeerde spoor zit. Om deze reis te maken, moet je soms bereid zijn in een gapend gat te staren, vanaf wat de rand van een grote kloof lijkt te zijn, of erger nog, een doodlopende weg. Je zult voor de uitdaging staan om te accepteren dat het turen naar ondefinieerbare silhouetten aan de verre horizon hetzelfde kan zijn als zien met de ogen van geloof.

In elke generatie van christenen worden er vragen gesteld over het gezag van de Bijbel, maar het tegenstrijdige is dat al die vragen bij elkaar een molshoop zouden lijken vergeleken met de enorme berg vragen die in de Bijbel zelf staan. Omdat er, in zowel het Hebreeuws van het Oude Testament als het Koinè (Grieks) van het Nieuwe Testament, geen leestekens staan, kunnen we niet met zekerheid het exacte aantal vragen vaststellen. Die onzekerheid is eigenlijk wel gepast, vind je niet? Bijbelgeleerden schatten dat er in de Bijbel, afhankelijk van de vertaling, zo'n 3.300 vragen staan. Het indrukwekkende daaraan: elk van die vragen is heel specifiek door God ingegeven (2 Tim. 3:16). Doelbewust. Auteur J.L. Hancock heeft de enorme taak op zich genomen om op basis van de King James-vertaling heel nauwkeurig elke vraag te noteren, van Genesis 1:1 tot en met Openbaring 22:21. Hij kwam tot het enorme aantal van 3.298.¹

De vragen zijn heel gevarieerd. Zoals te verwachten is, zijn er honderden vragen die tussen mensen onderling gesteld worden. Daarnaast vind je een aantal opmerkelijke vraagstellingen tussen mensen en dieren, mensen en engelen, mensen en demonen, tussen God en de satan, en tussen Jezus en demonen. We zullen onderweg bij een paar van die vragen stilstaan, maar de vragen die

het duidelijkst in ons landschap zullen opdoemen, zijn verticaal: vragen die de mens aan God stelt en die God aan de mens stelt. Er zijn enorm veel van dat soort vragen, meer dan wij in deze zesweekse excursie kunnen behandelen. Toch hoop ik van harte dat de vragen op deze routekaart voor een bereidwillige reiziger genoeg zijn om verder op zoek naar God te gaan.

Een enorm verschil tussen een voetreis en een reis per voertuig is hoeveel bagage je mee kunt nemen. De reis die voor ons ligt, zal te voet gebeuren, dus een verstandige reiziger draagt niet te veel ballast met zich mee. Doe jezelf een groot plezier en laat achter wat je hindert, zoals het idee dat je het allemaal wel weet. Als je je lang genoeg in christelijke kringen begeven hebt om dat soort ballast opgedaan te hebben, ont doe je daar dan van, zoals een slang zijn huid afwerpt. Anders ben je beschermd tegen de elementen, en die zijn op deze reis juist zo belangrijk. Je wilt geen windscherm tijdens je wandel met God, tenzij het God zelf is. Je zult hitte en barre kou moeten doorstaan, anders zul je altijd bang blijven voor beide uitersten. Juist iemand die een winterse storm doorstaan heeft, kan intens genieten van een lentebriesje. Het is niet zo moeilijk

*Het is onmogelijk om
overbekend
te raken met God.*

om overbekend te raken met christelijke termen en gewoonten, maar pas op: het is onmogelijk om overbekend te raken met God. Je kunt onmogelijk alles over God weten, want 'Zijn grootheid is niet te doorgronden' (Ps. 145:3). Vermijd alle platgetreden paden en keurige definities en ga ergens naartoe waar het zand om je oren waait.

In zowel het Oude als het Nieuwe Testament wordt voor de relatie van een sterfeling met God regelmatig het beeld gebruikt van wandelen en rennen. In dat beeld is de mens opmerkelijk genoeg niet de enige die wandelt. Zoek de volgende verzen op en noteer wie daar wandelt, en zo mogelijk waar of met wie.

Genesis 3:8

Genesis 5:22-24

Genesis 6:9

Leviticus 26:12

2 Korinthe 6:16

We zijn dus een wandeling aan het maken. Stel je eens voor dat je een uitgebreide backpacktocht met iemand maakt. Tijdens die reis is geen onderwerp taboe, maar je mag geen vragen stellen. Je mag zeggen wat je wilt, zolang je maar nergens naar informeert. Zelfs niet: 'Hoe gaat het met je?' Of: 'Krijg je al trek?' Het zal best een poosje goed gaan om alleen maar gedachten uit te wisselen, maar vroeg of laat zul je niet meer gewoon met elkaar praten. Je zult alleen maar naar elkaar luisteren. Dat is geen dialoog; dat is een monoloog. Wanneer de monoloog lang genoeg doorgaat, zal zelfs de beste toehoorder niet meer luisteren.

Tenzij onze routine ons aan het slaapwandelen heeft gebracht, is onze wandel met God een ontdekkingsreis. Een ontdekkingsreis is geen reis zonder vragen. Dat aspect van wederzijdse uitwisseling is nergens boeiender dan in een relatie met God. Vooral omdat God ons niet hardop antwoord geeft of iets in de lucht schrijft, zoals we graag zouden willen wanneer we Hem een vraag stellen. Toch heeft God in de Bijbel meer antwoorden opgeschreven dan wij tijdens een heel leven bevatten kunnen.

Draai de rollen van het gesprek eens om en denk na over het ongewone gegeven van God in de rol van vragensteller. Beschrijf aan de hand van onderstaande teksten kenmerken van Gods kennis.

Psalm 33:13-15

Psalm 147:4

Mattheüs 10:29-30

1 Johannes 3:20

Het zal duidelijk zijn waarom een mens vragen voor God zal hebben. Wij willen weten wat we niet weten. Wij willen een verklaring voor dingen die niet verklaard zijn. Waarom stelt God vragen aan mensen, wanneer Hij de antwoorden al weet? Noteer elke reden die je kunt bedenken.

.....

.....

.....

In de introductievideo hebben we vijf vragen genoemd, die door God gesteld zijn. Als we het aandurven ze te beantwoorden, kunnen die vragen fungeren als (her)oriëntatiepunten en ons weer in vuur en vlam zetten wanneer we uit koers geraakt, vastgelopen of onze belangstelling verloren zijn. Maak er vandaag een begin mee die vragen uit je hoofd te leren. Laat ze zo diep tot je doordringen dat je ze in je dromen kunt opnoemen. De eerste twee worden door God de Vader gesteld, en de laatste drie door Jezus de Zoon. Sommige vragen zijn verkort, om ze gemakkelijker uit je hoofd te kunnen leren.

‘WAAR ben je?’ (Gen. 3:9, BGT)

‘WIE heeft je dat verteld?’

(Gen. 3:11, NBV)

‘WAT zoek je?’ (zie Joh. 1:39)

‘WAAROM ben je zo bang?’ (zie Matth.

8:26, BGT)

‘HOEVEEL te meer ...?’ (Luk. 11:13)

Omcirkel de woorden die in hoofdletters staan gedrukt. Je zult onderweg veel meer vragen tegenkomen, maar als je deze vijf vragen beantwoordt, zul je een basis hebben aan de hand waarvan je aan het einde van de tocht kunt reflecteren en evalueren.

Tijdens de eerste vijf dagen zul je je bezighouden met deze vijf vragen. Het draait hierom: de impact van deze ontdekkingsreis zal niet groter zijn dan je eigen eerlijkheid. Die impact zal even diepgaand zijn als jij oprecht bent. Alles mag de komende zes weken, behalve oneerlijk zijn. Oneerlijkheid vormt een struikelblok in je wandel met God.

God kent je hart immers al. Hij kan je gedachten lezen. Wanneer je klaar bent met de studie, kun je dit dagboek versnipperen of verbranden, maar tot die tijd draait het om wie jij écht bent, en om de échte Heer van het heelal. Ik denk dat jij niet zomaar zoekt naar antwoorden. Jij wilt openbaring. Daar ben je voor gemaakt. Ik ook. Weet je nog dat ik je zojuist vroeg waarom God een mens vragen zou stellen als Hij toch al de antwoorden weet? Misschien zal God op een dag tientallen verklaringen geven, maar telkens weer staat er dit in de Bijbel: God – onze Schepper, Heiland, Verlosser en Koning – wil contact met zijn kostbare

schepselen, zelfs met al hun beperkingen, zwakheden, twijfels en mislukkingen. Niet gewoon maar contact; Hij wil betrokkenheid. Niet gewoon maar betrokkenheid; Hij wil een innige band met jou en mij.

Met *jou*. Niet met degene die je zou willen zijn of zoals je je voordoet als mensen naar je kijken. Met *jou*.



Je bent nu officieel aangekomen bij je eerste zoekopdracht. Die zoekopdracht is elke dag tussen God en jou persoonlijk. Ze is bedoeld als aanzet tot dialoog. God wil door zijn Woord tot jou spreken. Jij kunt antwoorden, als je dat wilt. De zinnen die je in dit gedeelte noteert, zijn Gods woorden aan mensen gericht, óf jouw woorden geuit naar God.

Lees Genesis 1:26 tot en met 2:17, en 3:1-9. Let daarbij op elk vers waarin woorden staan die God rechtstreeks tot Adam spreekt. Je kunt die woorden markeren. Welke vraag stelde God in Genesis 3:9? Noteer die hier in grote letters.

Beeld je in dat je in Adams plaats staat en laat die vraag van God op je inwerken. Waar ben je? De komende zes weken zul je ergens naartoe gaan, maar de juiste route naar je bestemming begint met je huidige locatie. Beschrijf aan God zelf waar jij op dit moment in je leven staat. Als je je op een vrij goede plek bevindt, vertel Hem daar dan over. Geef details, zoals je dat zou doen bij iemand die echt om je geeft en die je vreugde zal delen. Aan de andere kant, misschien zit je nu op een saaie, ellendige, pijnlijke of eenzame plek. Beschrijf in alle vrijheid aan God waar je nu bent. Hoogstwaarschijnlijk zijn je omstandigheden gecompliceerder dan je in één term kunt vatten. Vertel God over al die ingewikkelde dingen.

Als je eerlijk bent, zou je God misschien wel soortgelijke vragen willen stellen: 'God, waar bent U? Waar bent U de laatste tijd geweest?' Of: 'Waar was U, toen ...?' Misschien weet je het bijbelse, theologische antwoord wel. In je hoofd ken je de bijbelse beloften dat God je nooit zal loslaten of verlaten, maar in je hart voelt het op het ogenblik alsof God nergens te bekennen is. Je kunt Hem echt vragen waar Hij is, of – als het over iets in het verleden gaat – waar Hij was. Lees Jeremia 2:1-13 en daarna Job 23:1-10. Het eerste beeld schetst afstand van God, veroorzaakt door afgoderij. Bij het tweede beeld treft de mens geen enkele schuld. Laat je door deze scenario's inspireren om enkele zinnen aan God te schrijven.

Sluit je overpeinzingen vandaag af met Psalm 139:7-10. Gebruik woorden van de psalmdichter, of beschrijf in je eigen woorden wat de psalm uitdrukt.



1.2

Van de zes vragen in je ontdekkingsreis – vijf vragen hebben we gisteren besproken, de zesde volgt later – is er één die zich in alles van de andere onderscheidt. Er is maar één vraag waarop het antwoord een hartenklop heeft. Slechts één die duidt op een personage; in de meest strikte zin op een persoonlijkheid. Er zijn maar weinig vragen die zó onze aandacht, aanbidding, woede of interesse wekken als vragen die beginnen met het woord ‘wie’.

Als je de vraag ‘Wie?’ weglaat, kun je nog steeds een of andere reis ondernemen, maar dan is het een tocht zonder reisgenoten, op een dor eiland zonder enige verbinding met God. Het is alsof je eenzaam op reis bent met een drinkflesje vol zeewater, terwijl je het gezelschap kreeg aangeboden van Degene die water in wijn kan veranderen. Vertrouwelijkheid heeft alles te maken met volledige afhankelijkheid en een buitengewone openheid over de wie-vraag. In de zoektocht naar Gods hart ontstaat vertrouwelijkheid naar menselijke maatstaven vaak door zo’n kleine verandering dat ze zelden opgemerkt wordt. Mensen die God leren kennen, veranderen ergens in hun levenswandel de vraag ‘Wie is God?’ in: ‘Wie bent U, God?’ Dat wat ze over Hem willen weten, beginnen ze nu aan Hemzelf te vragen. Geestelijk gezien is dat een radicale verandering, zo enorm dat de poorten van de hel ervan schudden.

Om tot oprechte vertrouwelijkheid te komen, moet je zoeken naar elkaars identiteit. Wat betreft vertrouwelijkheid met God, volgt uit de levensgrote vraag ‘Wie bent U, God?’ onvermijdelijk die andere vraag: ‘Wie ben ik, God?’ Het kan heel nederig lijken om te denken dat die laatste vraag ongepast is, maar dat is niet bijbels. Ook al staat die laatste vraag duidelijk op een tweede plaats, toch heeft God er in de Bijbel heel wat woorden aan gewijd haar te beantwoorden. Dat God de tweede vraag – ‘Wie ben ik?’ – vaak gebruikt om mensen tot de eerste vraag – ‘Wie is God?’ – te bewegen, getuigt van zijn enorme genade en geduld. In die meer op onszelf gerichte volgorde, moet de vraag wie wij zijn echter helemaal opnieuw overdacht worden zodra we beginnen te bevatten wie

God is. Onze gedachten over God veranderen Hem absoluut niet, maar onze identiteit en toekomst hangen er helemaal van af. Als we denken dat God tot weinig in staat is, doet dat helemaal niets af aan zijn almacht, maar wel maakt die gedachte ons ontzettend onbekwaam.

Deze twee vragen – ‘Wie bent U, God?’ en ‘Wie ben ik?’ – zijn van wezenlijk belang in de ontdekkingsreis naar een innige vertrouwensband met God. Het zijn echter zeker niet de enige wie-vragen die we op ons levenspad tegenkomen.

Wie zijn anderen? Wie is mijn naaste? Mijn vriend? Mijn gezagsdrager? Wie zijn mijn medereizigers? En heel belangrijk: wie is mijn vijand? Vragen naar identiteit krijgen heldere antwoorden in het enorme licht van de allerbelangrijkste vraag en het antwoord daarop in de Bijbel: wie is als God? Niemand.

Deze twee vragen –

‘Wie bent U, God?’ en

‘Wie ben ik?’ – zijn van

wezenlijk belang in de

ontdekkingsreis naar een

innige vertrouwensband

met God.

Kijk eens goed naar Deuteronomium 33. Wat staat er in dat hoofdstuk?

.....

.....

.....

.....

.....

De erfenis van het geloof zoals die ons in het Oude Testament overgeleverd is, vormt een schat van rijkdommen die in een heel leven van bijbelstudie nooit uitgeput zullen raken. Wij hebben het voorrecht dat we leven na het volbrachte verlossingswerk van Jezus – het Lam van God – naar wie elk oudtestamentisch offer wees. Wanneer wij ons geloof in Jezus plaatsen, staan wij onder het nieuwe verbond en niet onder het oude verbond van het oude Israël. De Kerk – het totale lichaam van Jezus’ volgelingen – is niet synoniem aan het Israël uit het Oude Testament, maar wel delen wij bepaalde, prachtig beschreven overeenkomsten. Zegeningen, bijvoorbeeld. Hoewel er in het gelezen gedeelte uit Deuteronomium twaalf stammen van Israël beschreven worden, die elk afzonderlijke profetieën ontvangen, erven wij in Christus’ genade ‘alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten’ (Ef. 1:3).

Houd die mogelijke overeenkomsten in gedachten. Lees vervolgens het voorwoord en nawoord in Deuteronomium 33:1-5 en 26-29, die als twee